

כפרי' – אוצר החסידים – ליובאוויטש

התוועדות

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

פורים, ה'תשכ"ז

חלק ה – יו"ל לש"פ תזריע, פ' החודש, ה'תשע"א

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ואחת לבריאה

– ופרצת –

מאתיים וחמישים שנה להסתלקות-הילולא של כ"ק הבעש"ט ז"ל

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ש"פ תזריע, פ' החודש הבעל"ט, הננו מוציאים לאור חלק חמישי מהתוועדות פורים, ה'תשכ"ז, הנחה בלתי מוגה — (חלק ראשון י"ל לש"פ פקודי, חלק שני לש"פ ויקרא, חלק שלישי לש"פ צו, חלק רביעי לש"פ שמיני, חלק השישי והאחרון י"ל אי"ה לש"פ מצורע).

*

בתור הוספה — מכתב (תדפיס מכרכי "אגרות-קודש — מילואים" מהשנים תרפ"ה-תשל"ה, שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו'", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

יום הבהיר כ"ה אדרשני, ה'תשע"א (ופרצה),
מאה ועשר שנים להולדת הרבנית הצדקנית מרת חי' מושקא נ"ע זי"ע
מאתיים וחמישים שנה להסתלקותה-הילולא של כ"ק הבעש"ט ז"ל
ברוקלין, נ.י.

©

Published and Copyright 2011 by
LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610 • Fax. (206) 666-1770

E-mail: info@lahak.org • Internet: http://www.lahak.org

The Kehot Logo is a registered trademark of Merkos L'inyonei Chinuch, Inc.

5771 • 2011

Printed in the United States of America

נדפס באדיבות דפוס
The PrintHouse
538 Johnson Ave. Brooklyn N.Y. 11237
(718) 628-6700

נסדר והוכן לדפוס
על ידי חיים שאול בן חנה
בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"
Tel. (718) 604-2610 Fax. (206) 666-1770

סדר ועימוד בתכנת „תג". הפצה בארצות-הברית: (718) 735-4585

מב. דובר כמ"פ²³³ במשך השנה שזוהי "שנת הקהל", שלשון זה מוכיח שזהו ענין ששייך לכל השנה, והיינו, שאע"פ שמצות הקהל עצמה אינה אלא ביום מסויים בחול המועד סוכות, מ"מ, הפעולה שנעשית אז היא פעולה נמשכת, שיש לה השפעה על כל השנה כולה, שכל השנה היא באופן אחר, כיון שבתחילתה הי' הענין ד"הקהל את העם האנשים והנשים והטף וגרך אשר בשעריך למען ישמעו ולמען ילמדו וגו' לעשות את כל דברי התורה הזאת"²³⁴.

וכן הוא גם בהנוגע לימי הפורים, ובפרט שענינו של פורים הוא "וקבל היהודים את אשר החלו לעשות"⁴, ש"קבלו מה שהחלו כבר בזמן דמתן תורה"⁶, הרי מובן, שבימי הפורים של שנת הקהל, שבמשך כל השנה כולה ישנה פעולה מיוחדת "לעשות את כל דברי התורה הזאת", הרי בודאי שהענין ד"קבל היהודים את אשר החלו לעשות" הוא ביתר שאת וביתר עוז.

ולהעיר, שבשניהם מופיע הביטוי "לעשות": בפורים — "וקבל גו' לעשות", ובהקהל — "לעשות את כל דברי התורה הזאת". וגם מצד תוכן הענינים — הרי הפעולה ד"הקהל" היא "לעשות את כל דברי התורה הזאת" ברצון עצמם, וזוהי גם פעולת ימי הפורים שבהם "קיימו מה שקיבלו כבר", שקיום התורה יהי' לא מפני ש"כפה עליהם הר כגיגית"⁶, אלא בעבודתם עצמם.

ולכן מצינו ב"הקהל" עוד כמה פרטים שהם בדוגמת פורים, אפילו פורים של כל השנים, ועאכו"כ פורים של שנה זו, כדלקמן.

מג. המשך השיחה — אודות הדבר פלא שמצינו ב"הקהל" (שאינו בכל התורה כולה²³⁵), שהציווי הוא "הקהל את העם האנשים והנשים והטף" (כולל גם קטנים שלא הגיעו לחינוך²³⁶), ולא רק כדברי הגמרא בחגיגה²³⁷ (בתור "הגדה" ו"דרש"²³⁸): "טף למה באין כדי ליתן שכר למביאיהן", אלא גם חיוב על הטף, כדברי הגמרא בקידושין²³⁹ (בנוגע

(233

(237 ג, א.

(234 וילך לא, יב.

(238 ולכן אין צורך לדחוק ולומר שהם

(235 מלבד בצד ההפכי — בנוגע לעיר

שתי סוגיות חלוקות. — ובוה סרה קושיית

הנדחת, אבל, גם שם יש פלוגתא בפוסקים

הרש"ש על דברי התוס' בקידושין (דלקמן).

בנוגע לטף (לעי' מנח"ח מצוה תסד).

מהא ד"טפלים אין חיובן אלא על האבות,

(236 וכדאיתא באחרונים (מנח"ח מצוה

וכדאיתא בחגיגה כדי ליתן שכר למביאיהן

תריב), שכאשר יצא מכלל נפל, אזי נכלל

כו".

בחיוב ד"הקהל .. הטף".

(239 לד, ב.

להלכה²³⁸, לענין "ב' כתובים הבאים כאחד" שיכולים ללמוד החיוב דנשים בק"ו מקטנים: "טפלים חייבים נשים לא כ"ש"²⁴⁰, אף שלכאורה לא שייך "חיובא לדרדקי"²⁴¹ — הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א²⁴², ונדפס בלקו"ש חי"ט ע' 363 ואילך.

מד. וע"פ האמור שהחיוב דהקהל הוא גם על הטף, כהסוגיא בקידושין, וכן הוא פשוט הכתוב "הקהל את העם האנשים והנשים והטף וגרך גו", שהחיוב הוא אצל כולם בשוה — מודגשת השייכות עם ימי הפורים:

גזירת המן היתה "מנער ועד זקן טף ונשים"¹⁴⁶, והיינו, שהיתה גזירה מיוחדת בנוגע לטף — לא רק בתור טפל לאנשים ונשים, ואדרבה, הגזירה על הטף היתה ענין עיקרי, כדאיתא במדרש²⁴³ "אמר (המן) אין אני שולח ידי תחלה אלא באלו התינוקות", (וכפי שמביא רבינו נשיאנו במאמר הנ"ל¹, שזהו ע"ד ש"אמר אחז אם אין גדיים אין תיישים כו"²⁴⁴). ובזה משתווה ענין הפורים למצות הקהל, שרק בה יש הענין המיוחד של הבאת הטף.

ולכן מצינו עוד שני פרטים במצות פורים:

ביטול הגזירה הי' עי"ז שבמשך כל השנה עמדו בני"י במעמד ומצב של מסירת נפש²⁴⁵. והרי ענין המס"נ אינו קשור עם שכל, הבנה והשגה — שמצד זה הוא עיקר הפטור של טף (במסכת חגיגה), כיון ש"לאו בעלי דעה הן"²⁴⁶, ואילו מצד ענין המס"נ, הרי זה בשוה אצל קל שבקלים וגדול שבישראל, כמבואר בתניא²⁴⁷.

יהודה אומר בנו קודמו, שזה מצותו על אביו, וזה מצות בנו עליו" — שהפולוגתא היא אם המצוה היא מלכתחילה על האב, או שהמצוה היא על הבן, ורק לאח"ז עוברת אל האב, כיון שהבן אינו בר-ציווי.

(242) בשילוב שיחות שבת בראשית (התוועדות ב') תשל"ד, ושמחת בית השואבה תשי"ג.

(243) אסת"ר פ"ז, יג (קרוב לסופו).

(244) ירושלמי סנהדרין פ"י ה"ב. ועוד.

(245) ראה תו"א מג"א צז, א. קכ, ד.

ובכ"מ.

(246) נסמן בלקו"ש שבפנים הערה 29.

(247) פי"ח ט.

(240) ויש לעיין בדברי האחרונים (טו"א ומנח"ח שם) הסוברים בפשיטות שהטף אינם חייבים, כי אם "ליתן שכר למביאייהם" — כיצד יפרשו את דברי הגמרא במסכת קידושין.

(241) ולהעיר גם מהחקירה בנוגע למצות מילה בגיל שמונה ימים, ופדיון הבן בגיל שלושים יום — אם הציווי הוא על הבן, אלא כיון שאינו בר-ציווי, עושה זאת אביו במקומו, או שהציווי הוא מלכתחילה על האב (ראה לקו"ש חי"א ע' 44 ואילך. וש"נ).

ועפ"ז יש לבאר הפולוגתא דר"מ ור"י בנוגע לפדיון הבן (קידושין כט, סע"א): "הוא לפדות ובנו לפדות, הוא קודם לבנו, רבי

וענין זה מתבטא גם בציווי על שמחת פורים — שהשמחה היא באופן שמתבטל ענין הדעת, "עד דלא ידע", שאז משתוים כולם, "מנער ועד זקן טף ונשים", כיון שזהו "ביום אחד"¹⁴⁶, יום הפורים, שבו הכריזו אודות אחדותו של מלך מלכי המלכים הקב"ה כאן למטה, והמשיכו שמחה גדולה יותר אפילו משמחת הרגלים (כמבואר בארוכה בדרושי מגילת אסתר²⁴⁸).

וע"י המס"נ במשך השנה ממשיכים גם שמחה זו על כל השנה כולה, ושמחה פורץ גדר²⁴⁹ — שיהי' "אורה ושמחה וששון ויקר", כדרשת חז"ל, וכן כפשוטו ("אין מקרא יוצא מידי פשוטו"), "אורה ושמחה וששון ויקר".

[כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר: אולי ישנו אחד ש"אוחז" ב"עד דלא ידע", או שלכל-הפחות עתה יהי' במעמד ומצב ד"לא ידע"].

* * *

מה. המנהג בכל שנה בימי הפורים²⁵⁰ — שעורכים מגבית עבור "קופת רבינו", כפי שנתייחד כבר מזמנו של כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע (כמובא בתורת שלום²⁵¹ ובכ"מ).

וכמדובר כמ"פ — מסתמא יתן כל אחד כפי נדבת לבו הטהורה, ובעמדנו בפורים — באופן ד"עד דלא ידע", בהרחבה גדולה ביותר. ואלו הרוצים — ירשמו שמם, בצירוף שם האם, להזכירם על הציון.

ועי"ז תומשך ברכת ה' בכל הענינים, ובפרט בענין ד"בשביל שתתעשר"²⁵², ועד לאופן ד"בחנוני נא בזאת אמר הוי' צבאות"²⁵³ (כפי שמביא הרמ"א בשו"ע יו"ד הלכות צדקה²⁵⁴), ולהמשיך זאת למטה מעשרה טפחים, בפרנסה בהרחבה, ולנצל את הפרנסה עבור דברים בריאים, שמחים וטובים, בגשמיות וברוחניות גם יחד.

מו. וכן יש לנצל את ההזדמנות עבור ענין נוסף:

ישנו מי שעורר אודות שאלה בפירוש רש"י במגילת אסתר — על

(248) תו"א צח, א ואילך. ובכ"מ.

(249) ראה סה"מ תרנ"ז ס"ע רג ואלך.

(250) ראה גם שיחת פורים דאשתקד ס"ז רע"א.

(251) תו"מ חמ"ו ע' (...). וש"נ.

(251) ע' 243.

(252) שבת קיט, א. וש"נ.

(253) מלאכי ג, יו"ד. וראה תענית ט,

(254) רע"א.

(254) סרמ"ז ס"ד.

הפסוק²⁵⁵ "לעשות כרצון איש ואיש".

— והוסיף לטעון: בשלמא בנוגע לפרשת השבוע — יכול לסמוך על יום הש"ק; אבל מה אשמתה של אסתר שפורים דפרזות אינו חל בשבת?! ... ולכן רוצה שינצלו את ימי הפורים כדי לבאר פירוש רש"י במגילת אסתר. —

ולכן, לאחר שיערכו את המגבית, ומסתמא, מתוך ניגון — נתעכב על פירוש רש"י הנ"ל, ונראה מה יכולים לפעול בזה בימי הפורים, כיון שבלאה"כ נמצאים במעמד ומצב שלפני "עד דלא ידע"...

* * *

מז. הביאור בפירוש רש"י על הפסוק "לעשות כרצון איש ואיש", "לכל אחד ואחד רצונו" (דלכאורה, מה מוסיף רש"י בכך שחוזר על תוכן הפסוק בשינוי לשון), ובר"ה שלפניו, "על כל רב ביתו", "על כל שרי הסעודה, שר האופים ושר הטבחים ושר המשקים" (שמוסיף שר האופים ושר הטבחים ומקדימם לפני שר המשקים, אף שבפסוק נתפרש רק ענין השתי) — כי, מצד ענין השתי' הי' מספיק לומר "והשתי' כדת אין אונס כי כן יסד המלך", ולכל היותר "על רב ביתו", וכיון שמוסיף: (א) "על כל רב ביתו", (ב) לא רק "אין אונס", אלא גם ענין חיובי — "לעשות כרצון איש ואיש", עכצ"ל, שהי' ציווי על כל שרי הסעודה ("כל רב ביתו"), גם שר האופים ושר הטבחים (נוסף על שר המשקים) "לעשות לכל אחד ואחד (מהמשתתפים בסעודה — ולא כפירוש חז"ל¹³⁸ ש"איש ואיש" קאי על מרדכי והמז²⁵⁶) רצונו" — הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א²⁵⁷, ונדפס בלקו"ש חל"ו ע' 161 ואילך.

מפורש בקרא ובי' צריך להתחיל. (6) "לכל .. רצונו" מאי קמ"ל? (7) משנה מאיש — לאחד. (8) מעתיק "לעשות" — אף שאינו מפרשו. ועוד.

ו(קצת) הקושיות ע"פ פשטות (אלא שכרגיל, אין שמים לב לזה כלל): (1) כדת אין אונס — סותר ז"ל. (2) אם אינו סותר — מה מוסיף זע"ז? (3) יסד .. על כל רב — הפי'? ובכל מקום הלי' צוה, ובמג"א ציוה עלי' מרדכי. (4) כי כן יסד המלך — מהו המזור ב"אין אונס" שזקוקים לכח המלך — ונהפוך הוא: לאנוס צ"ל גזירת המלך, ולא להיפך. (5) השיכות ד"כל רב" לתחלת הכתוב. (6) ביתו

(255) אסתר א, ח.

(256) ראה לקמן סנ"א.

(257) לשלימות הענין — מועתק בזה רשימת כ"ק אדמו"ר שליט"א בהמשך ובהוספה להמדובר בהתוועדות: וקוצר ביותר בכי' פרש"י — ובכי' הכתוב ע"ד הפשט, שכולו מוקשה שזה הכריח רש"י לכתוב מה שזע"ג [ובפרט בדרך דפרש"י — הפשט]: (1) לפי שיש... בקושי' איפוא נרמז כ"ז בקרא כפשוטו? (2) מה חסר בהבנת הכתוב — שבכלל זקוק רש"י לפרש כדת .. אונס? (3) הכפל תקן וצוה. (4) "שר האופים .. המשקים" מיותר לכאורה. (5) המשקה

מח. ויש להוסיף ולבאר גם מאמר המדרש²⁵⁸ על הפסוק "לעשות כרצון איש ואיש", "אמר לו הקב"ה (לאחשורוש), אני איני יוצא מידי בריותי, ואתה מבקש לעשות כרצון איש ואיש (בתמ"י), בנוהג שבעולם, שני בני אדם מבקשים לישא אשה אחת, יכולה היא להנשא לשניהם (בתמ"י), אלא או לזה או לזה וכו'":

לכאורה אינו מובן: מהו ההכרח שהכוונה ב"לעשות כרצון איש ואיש" היא דוקא באופן ש"שני בני אדם מבקשים לישא אשה אחת" — הרי יכולים להיות שני רצונות שונים שאינם שוללים זה את זה, כך, שיש אפשרות "לעשות כרצון איש ואיש"?

ועכצ"ל בכוונת דברי המדרש, שכאשר מדובר אודות "איש יהודי ה' בשושן הבירה ושמו מרדכי"²⁵⁹, מחד גיסא, ו"איש צר ואויב המן הרע הזה"²⁶⁰, מאידך גיסא, הנה כל רצון שיהי' אצל מרדכי, בהכרח שהמן יחלוק על זה, וכל רצון שיהי' אצל המן, בהכרח שמרדכי יחלוק על זה, ואם לאו, אין זה "המן", ואין זה "מרדכי"!!!

וזהו גם משנת"ל (ס"מ) שיהודי הוא יהודי לא רק בשעה שלומד

(1) מלך שמחל על כבודו אינו מחול — ובאם ה' מנהג סעודה זו דכופין בכלי גדול (להראות גדלות עושה הסעודה — המלך), הרי אינו מועיל ציווי המלך, ולכן מפרש שכן יסד מלכתחילה וביסודה דכל הסעודה תיקן שיהי' כרצון העם כו'.
(2) קושי' עצומה בהסיפור שלאח"ז בפשוטו: "ותמאן המלכה גו' ויאמר המלך גו' מה לעשות גו'" — מהו הספק בענין פס"ד דמרידה במלך? ולא עוד — בהמענה ובהפס"ד הטעם הוא .. "כי לא על המלך לברו גו'!!"
ועפהנ"ל מיושב בפשוטות (עד שאין צורך לרש"י לבאר בזה כלל) — כי כל יסוד ותקנת סעודה זו הייתה לעשות כרצון או"א אין אונס, שכן יסד המלך וזהו כבודו. ולכן ה' הספק אם ג"ז בכלל, ונוקקו לטעם הנוסף וכו'.

ועוד יש להאריך בכ"ז.

(258) אסת"ר פ"ב, יד.

(259) אסת"ר ב, ה.

(260) שם ז, ו.

— הרי המשתה ה' בחצר גינת הביתו (נטוע אילנות — לפירש"י). (7) לעשות — חיוב, ולא "אין אונס", שלילה. (8) לתוכן כל הכתוב די באמרו "כיד המלך" ו"יסד המלך .. ואיש", ומאי קמ"ל בחציו הראשון. ועוד.
ולזה פרש"י: כדת — לפי כו' גדול (והספיק "לכל העם", שהרי מפורש שהי' יין מלכות רב), וכיון דיש סעודות כאלו — פשיטא שבמשתה זה, שכולו הי' כיד המלך (בכל פרטיו), הי' צ"ל הדת כדת המלך — בגדולים, וזה קמ"ל "כדת" (.. אבל כאן) אין אונס", כי כן יסד המלך בעצמו דוקא, ועל כל (רבי) [שרין] הסעודה הי' לעשות (חיובי) כרצון כו' (היינו שגם ביין עשו כרצון כ"א באופן חיובי — אלא שנכלל בזה גם השלילה דאין אונס, וכהקישור "כי כן" — וכופל רש"י יסד .. תקן וציוה. בפשוט: אין שייכות בין ציוה ליסד (אפי' בדרך כלומר), לכן הממוצע ביניהם: תקן — יסוד ותקנת הסעודה שיהי' כרצון כאו"א (ולא כגדולת המלך) (ומזה נסתעף ש) ציוה על כל גו'.
דרך אגב מתורץ בזה:

תורה ומקיים מצוות, אל בכל דבר שעושה צריך להיות ניכר שעושה זאת יהודי, ומיד ניכר ש"הבדילנו מכל העמים"; "הבדילנו" – לא (רק) בהנחת תפילין, שזהו דבר הפשוט, שהרי גוי אינו מניח תפילין, אלא "הבדילנו" באכילה ושתי', טיול, משא ומתן וכל העניינים שעושה גם משהו אחר.

וכנ"ל (סכ"ד) בפירוש "אמונת זה סדר זרעים", שיהודי "מאמין בחי עולמים וזורע", והיינו, שאע"פ שגם השני זורע כמותו, ולכאורה אין חילוק ביניהם, הנה הנפק"מ ביניהם היא – שיהודי "מאמין בחי העולמים וזורע", ואילו השני מאמין בחוקות הטבע וזורע, וכיון שטבע ואלקות הם הפכים, הרי גם אופני הזריעה הם הפכיים, אע"פ שמבחוץ, לעיני בשר, נראית פעולת הזריעה בשוה.

וזהו גם הטעם שרש"י אינו מפרש ש"לעשות כרצון איש ואיש" קאי על מרדכי והמן²⁵⁶ – כי, בפשטות הכתובים, כפי שמתקבל בשכלו של ילד, אי אפשר לתאר ולצייר שטיפשותו של אחשורוש היתה עד כדי כך שיטעה לחשוב שיוכל למלא את רצונם של מרדכי והמן גם יחד.

ובמכל-שכן וקל-וחומר: אפילו בנוגע לבנ"י גופא יש פס"ד בהלכות חושן משפט²⁶¹ ש"דעת בעלי בתים היפך דעת תורה", והיינו, שלמרות שמדובר אודות בעה"ב שיש לו סמיכה לדיינות (דאל"כ, אין צורך בפס"ד שאסור להושיבו בב"ד, מאחר שאינו יודע פסקי הדינים), ואם יושיבוהו בב"ד ירצה וישתדל שלא להטות את הדין, אעפ"כ, כיון שאינו רב, אלא בעה"ב, שעוסק בהוויות העולם, אזי ההנחה שלו ("ווי וואָס ביי אים לייגט זיך") היא היפך דעת תורה; ועאכו"כ כשמדובר אודות דעת מרדכי – הרי זה בודאי באופן של הבדלה שלא בערך מדעת המן.

מט. וכדרך אגב, יש ללמוד מזה גם בנוגע להאמור לעיל (סכ"ב) בענין "נהנו מסעודתו של אותו רשע", שאין זה קשור עם אכילת דבר האסור:

כיון ש"השתי" . . אין אונס", הרי מובן, שגם לא הכריחו לשתות יין נסך. וכיון שרש"י לומד ממ"ש "על כל רב ביתו" שציווי זה הי' "על כל שרי הסעודה", גם על "שר האופים ושר הטבחים", הרי מובן, שגם בנוגע למאכלים היתה ההנהגה באופן של "אין אונס", אלא עשו לכל אחד ואחד רצונו, כך, שהיו יכולים לאכול מאכלים כשרים.

(261) ראה סמ"ע לחו"מ ס"ג סקי"ג.

ונמצא, שבדרך הפשט אין לפרש כדברי המדרש שבסעודה זו אכלו מאכלים בלתי כשרים.

וכמו"כ אין לפרש בדרך הפשט שסיבת הגזירה היתה "מפני שהשתחוו לצלם"¹³⁸, כי, המאורע שהשתחוו לצלם לא נזכר כלל במגילה, ובמילא, בדרך הפשט אין לקשר זאת עם סיפור המגילה.

ועכצ"ל, שבדרך הפשט סיבת הגזירה אינה אלא "מפני שנהנו מסעודתו של אותו רשע", כנ"ל בארוכה.

ג. ועפ"ז יש לבאר — בדרך אגב — ענין נוסף שלכאורה אינו מובן כלל:

כיון שהמגילה נקראת "אגרת הפורים"²⁶², שבאה לספר אודות ימי הפורים — אינו מובן: מה נוגע כל הסיפור אודות סעודת אחשורוש?! אך דוקא בדרך הפשט מובן הדבר בפשטות, עד כדי כך, שרש"י אינו צריך לפרש זאת — כיון שהמגילה מספרת את המשך הדברים, שאחשורוש ערך סעודה שבה השתתפו כל אנשי שושן, כולל גם בני"י, שנהנו מסעודתו כו', וכתוצאה מזה באה אח"כ גזירת המן.

וכאן רואים עד כמה מתאימה ומכוונת שיטתו של רש"י ש"אני לא באתי אלא לפשוטו של מקרא"²⁶³, ובאופן שבוזה טמונים רמזים וסודות וגם הלכות שבתורה, כמו בפירושו ש"ר(ב) ביתו" קאי על "שרי) הסעודה" (כנ"ל סמ"ז), שבוזה מרומזת ההלכה ש"דירתו (של אדם) במקום מזונותיו הוא"²⁶⁴.

נא. וכמו"כ יש בענין זה גם "יינה של תורה":

ובהקדם המבואר בחסידות²⁶⁵ מ"ש בתיקוני זהר²⁶⁶ ש"יום הכפורים" הוא כמו פורים (בכ"ף הדמיון), וכיון שענינו של יוהכ"פ הו"ע התשובה²⁶⁷, תשובה גמורה ושלימה, תשובה עילאה, שפועלת הענין דאתהפכא חשוכא לנהורא ומרירו למיתקא (כמרומז גם בענין הקטורת שבויהכ"פ)²⁶⁸ — הרי בודאי שכן הוא גם בנוגע לפורים.

ולכאורה, היכן רואים בנוגע לפורים שהענין הבלתי-רצוי בעצמו נעשה טוב?

(262) אסתר ט, כט.

(263) פרש"י בראשית ג, ח.

(264) ראה לקו"ש שבפנים הערה 15.

(265) תו"א מג"א צב, ד. צה, ד. קכא, א. וש"נ.

ובכ"מ.

(266) תכ"א (נו, ב).

(267) רמב"ם הל' תשובה פ"ב ה"ז.

(268) ראה תו"מ סה"מ תשרי ע' קסו.

אך הענין הוא — שמצינו זאת בנוגע ל"יין" שבתחילת הסעודה, שעז"נ "והשתי' כדת אין אונס . . לעשות כרצון איש ואיש", "לכל אחד ואחד רצונו", וענין זה הי' הן אצל המן והן אצל מרדכי.

ולהעיר, שכוונת רש"י בשלילת פירוש חז"ל ש"איש ואיש" קאי על מרדכי והמן (כנ"ל סמ"ח) אינה אלא שלא יתכן שכל אחד מהמשתתפים בסעודה יתנהג הן לפי רצון מרדכי והן לפי רצון המן, וכדברי המדרש²⁵⁸ ש"אמר לו הקב"ה . . בנוהג שבעולם כו' או לזה או לזה כו", ולכן מפרש רש"י "לכל אחד ואחד רצונו"; ובמילא מובן גם בנוגע להמן ומרדכי, שרצונו של המן בהיין הי' באופן כך, ורצונו של מרדכי בהיין הי' באופן אחר.

ועפ"ז מובן שבענין ה"יין" היתה אתהפכא חשוכא לנהורא — שה"יין" שבו התחיל הענין שגרם לגזירה, "השתי' כדת אין אונס . . כרצון איש ואיש", כולל גם לפי רצונו של המן, הנה יין זה גופא צריכים לשותו לשם שמחת פורים, וכפי שמפרש רש"י במסכת מגילה¹¹⁴ בנוגע להחיוב ד"לבסומי (בפוריא)" — "ביין".

וענין זה נעשה עי"ז ש"לא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי"¹¹⁴, היינו, שמהפכים את ה"יין" שהי' אצל "ארור המן" ל"יין" של "ימי משתה ושמחה"¹³⁷, שעל ידו מקיימים את החיוב "לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי".

וכן תהי' לנו, ובאופן שימשיכו את השמחה על כל השנה כולה. [כ"ק אדמו"ר שליט"א צוה להורי השלוחים²⁶⁹ שנסעו לאוסטרליא, שיאמרו "לחיים" על כוס מלא].

* * *

(269) וקרא לכמה מהם בשמותיהם. וכן אמר
 כולם (גם עבור ההורים), עבור התלמידים
 ותלמידי תלמידיהם עד סוף כל הדורות.

הוספה

בי"ה. כ"ט אדי"ש תשי"ז

ברוקלין

הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ מוה' ליפמאן שי

שלום וברכה!

לאחרי הפסק הארוך נתקבל מכתבו מכ"ו אדי"ש עם הפ"נ והמחאות המוסגרות בו, ומצורף בזה הקבלות,

ות"ח על כתבו עכ"פ ראשי פרקים מהתועדות דימי הפורים. אף שאינו מפרט בהשתתפות אברכי טלז שי, רצוני לקוות שמספרם הולך וגדול, אף שבטח דרושה לזה השתדלות מיוחדת, שהרי גם ע"ז נצטוינו מעלין בקדש. ובפרט כמ"ש במ"א בארוכה שתלמיד ישיבה בדורנו זה יש לשער שבמשך הזמן יהי, או עכ"פ יכול להיות, משפיע על סביבה שלימה, וכל יגיעה שיגיעים עליו כדאית היא, כיון שבמשך הימים תורגשנה התוצאות במושפעיו, וק"ל.

בברכה להטבת בריאותו בקרוב ממש, ולבשו"ט בענינים הכללים והפרטים,

בשם כ"ק אדמו"ר שליטי"א

א. קווינט, מזכיר

מצילום האגרת. נדפסה בתשורה (שפירא, תש"ס).
 מוה' ליפמאן: שפירא, קלעוולאנד. אגרות נוספות אליו — אג"ק חט"ז אגרת ו'קג, ובהנסמן בהערות שם.
 נצטוינו מעלין בקדש: ברכות כה, א. וש"נ.

לזכות

החתן התי' **שלום דובער** שי' **נאָטיק**
והכלה מרת **שטערנא שרה רבקה** שתחי' **פרוס**
לרגל בואם בקשרי השידוכין בשעה טובה ומוצלחת
טו"ב אדר-שני, ה'תשע"א

נדפס על ידי ולזכות הוריהם
הרה"ת ר' **שמואל יחיאל** וזוגתו מרת **שטערנא שרה** שיחיו **נאָטיק**
הרה"ת ר' **יונה** וזוגתו מרת **חנה** שיחיו **פרוס**
ולזכות זקניהם שיחיו
מרת **חנה ביילא רייזל** שתחי' **נאָטיק**
הרה"ת ר' **מנחם מענדל הכהן** וזוגתו מרת **גאלדא** שיחיו **אהרונוב**
הרה"ת ר' **שמריהו** שיחי' **פרוס**
הרה"ת ר' **שרגא פיוויש** וזוגתו מרת **דאברושא** שיחיו **וואָגעל**